

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Рок за рекламации 15 дена. Огласи според тарифата.

Петок, 12 април 1985
Скопје

Број 12

Год. XLI

Претплатата за 1985 година изнесува 2.000 динари. Овој број чини 40 дин. Жиро сметка 40100-603-12498

146.

Врз основа на член 92 став 2 од Законот за системот на општественото планирање и за Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 26 март 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ОСНОВНИТЕ НАСОКИ НА ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИОТ РАЗВОЈ И ЗА РАМКИТЕ НА ЕКОНОМСКАТА ПОЛИТИКА НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1986 ДО 1990 ГОДИНА

I

1. Со оваа одлука се утврдуваат основните насоки на општествено-економскиот развој и рамките на економската политика и се определуваат подрачјата на договарање за Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1986 до 1990 година. Истовремено, овие насоки и насоките на развојот на другите носители на планирањето треба да послужат за насочување на активностите сврзани со подготвување на самоуправните спогодби и договори за основите на плановите на самоуправните организации и заедници и на општествено-политичките заедници.

Во подготвувањето на самоуправните спогодби и договорите за основите на плановите и на плановите за периодот од 1986 до 1990 година носителите на планирањето, тргнувајќи од Долгорочната програма за економска стабилизација, достигнатиот степен на развој на производните сили и проблемите во развојот, должни се, врз основа на научни сознанија, да создаваат потребни услови и преземаат мерки и активности за надминување на присутните проблеми и неповолни состојби, за темелен пресврт кон интензивен развој и врз таа основа остварувањето на стабилен и ефикасен општествено-економски развој.

Врз овие основи, со самоуправни спогодби и договори за основите на плановите, ќе се врши утврдување на заедничките интереси и цели на развојот и усогласувањето на целината на општествената репродукција.

2. Општествено-економскиот развој и во наредниот период ќе се остварува во сложени и противречни услови кои со своето дејствување ограничувачки ќе влијаат на целиот развој и динамиката на порастот на општествениот производ.

Со совладувањето на клучните материјални и други диспропорции, а врз последна примена на економските критериуми, треба да се ублажуваат причините за инфлацијата, како и надминуваат неповолните состојби во доменот на економските односи со странство, а во прв ред високата задолженост и недоволниот извоз, погоа нестабилноста на домашниот пазар, слабеењето на квалитативните фактори на развојот, финансиската консолидација и поефикасниот економски развој.

На заострувањето на условите за остварување на политиката на општествено-економскиот развој

Ќе влијаат и неповолните состојби и тенденции во меѓународното стопанство, а пред сè стагнацијата во светското стопанство, покапувањето на капиталот и влошените услови за користење на странската акумулација, како и зајакнатиот протекционизам во меѓународните економски односи.

Општествено-економскиот развој на СР Македонија ќе се остварува со напори за совладување на доста сложените услови и ограничените материјални можности. Ваквите услови и проблеми доколку не се надминат може неповолно да се одразат на општествено-економскиот развој, при што ќе дојде до забавување на стопанската активност, осетно стеснување на платно-билансните можности, изострување на проблемите на девизната и динарската ликвидност, продлабочување на структурните диспропорции во развојот, зголемување на неусогласеноста во стокотно-паричните односи, висок пораст на цените и трошоците на работењето, осетно стеснување на можностите за финансирање на репродукцијата, значајно опаѓање на животниот стандард и продлабочување на проблемите на социјалниот развој.

Во подготвувањето на самоуправните спогодби и договори за основите на плановите и на плановите на самоуправните организации и заедници и на општествено-политичките заедници, ќе се тргнува од постигнатите резултати во остварувањето на тековните среднорочни планови, пројавените проблеми, расположливите потенцијали и врз таа основа реално оценетите можности за идниот развој.

3. Во нашата земја и Републиката постојат материјални можности и субјективни сили врз кои може успешно да се надминуваат присутните проблеми и неповолните тенденции и да се оствари стабилен и ефикасен социјалистички самоуправен општествено-економски развој.

Производствените и други потенцијали создадени во досегашниот развој, натамошното проширување на материјалната основа на трудот, пред сè, со завршување на инвестициониот циклус во тек, расположливите стручни кадри и научен потенцијал, како и почетните резултати во остварувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација даваат основа успешно да се совладуваат материјалните и другите тешкотии, особено во поглед на нерамнотежата на поодделните материјални биланси, надминувањето на проблемите со високиот степен на задолженост во странство, забавената стопанска активност и структурните неусогласености, ниската продуктивност и ефикасност во користењето на расположливите ресурси и друго.

Врз овие основи, во втората етапа од остварувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација, која ќе биде разработена со плановите за развој за периодот од 1986 до 1990 година, треба да се обезбеди темелен пресврт кон интензивен развој и сведување на сите структурни диспропорции во економски рационални рамки.

4. Тргнувајќи од одлуките на XII конгрес на Сојузот на комунистите на Југославија и на VIII конгрес на СКМ, определбите од Долгорочната програма за економска стабилизација, од Одлуката за основните насоки на општествено-економскиот развој и за рамките на економската политика на Југославија за периодот од 1986 до 1990 година, научните и стручните согледувања за можностите за долгорочниот развој и следниот среднорочен период

како и од остваруваните резултати и проблеми на досегашниот развој, од општ интерес ќе биде со општествено-економскиот развој на Социјалистичка Република Македонија во периодот од 1986 до 1990 година да се остварат следните заеднички интереси и цели на развојот:

(1) Побрз и порешителен развој на социјалистичките самоуправни општествено-економски односи и овладување на работниците со целината на општествената репродукција.

Натамошниот поинтезивен развој на самоуправното организирање на здружениот труд и неговото поврзување и здружување врз самоуправните општествено-економски односи, ќе претставува основа за интензивирање на процесот на самоуправни интеграција на здружениот труд, за општиот материјален и социјален прогрес и за јакнење на просперитетот на општеството.

Со промена на стопанскиот систем и општествената практика треба да се обезбеди почитување на економските законитости и ќе се создаваат услови во кои работниците ќе бидат мотивирани за реструктурирање на стопанството и зголемување на доходот.

(2) Динамизирање на стопанскиот растеж со квалитетни структурни промени и поефикасно стопанисување и врз таа основа подобрување на условите на трудот и зголемување на животниот стандард на работните луѓе и граѓаните.

Ова ќе се остварува со постигнување квалитетно повисоко ниво на организираност на здружениот труд во областа на материјалното производство и општествените дејности и повисоко и ефикасно искористување на расположливите производствени потенцијали потпирајќи се, пред сè, врз сопствените сили.

Динамизирањето на стопанскиот растеж ќе се остварува врз пораст на конкурентно производство и услуги посебно за извоз, со отворање на процес за надминување на структурните диспропорции и поголема примена на научно-техничките достигнувања во развојот.

За стопанскиот растеж од особено значење е да се обезбеди слободно движење на општествените средства и акумулацијата на единствениот југословенски пазар, првенствено со здружување на трудот и средствата, јакнење на акумулативната и репродуктивната способност и зголемување на степенот на самофинансирање на стопанството. Врз зголемување на производството, доходот и продуктивноста на трудот ќе се создаваат услови за пораст на животниот стандард и социјалната сигурност на работните луѓе и граѓаните.

(3) Зголемување на извозот, поусогласено и поефикасно вклучување на стопанството во меѓународните економски односи и во меѓународната поделба на трудот.

Ова претставува суштествена претпоставка за натамошен континуиран и стабилен стопански растеж и за забрзување на техничко-технолошкиот развој. Поефикасно вклучување на стопанството во меѓународната поделба на трудот треба да се остварува пред сè, со зголемување на извозната ориентација, поради што извозот на стоки и услуги ќе биде битен фактор на стопанскиот растеж и трајна определба на производствената ориентација и развојната политика.

(4) Натамошен пораст на вработеноста, особено на младите школувани кадри.

Со проширувањето на материјалната основа на трудот, повисоко користење на постојните капацитети преку воведување на повеќе смени, поинтезивно развивање на можностите за вклучување на личниот труд и средства во сопственост на граѓаните, преку разни форми и натамошно приспособување на системот на образованието според општествените потреби, како и со други мерки и активности ќе се обезбеди продуктивно активирање на прирастот на работоспособното население и отвори процесот на намалување бројот на лицата кои бараат работа.

Ова ќе се остварува со зголемување на ефикасноста на стопанисувањето и со пораст на индивидуалната и општествена продуктивноста на трудот.

(5) Отстранување причините на инфлацијата и осетно забавување на растежот на цените со поефикасно производство, поусогласени стоковно-парични односи на пазарот и воопшто во тековите на општествената репродукција.

Основна претпоставка за остварување стабилен и континуиран растеж е постапното отстранување на причините за пораст на цените и на другите облици на инфлацијата. Ќе се надминуваат создадените диспаритети на цените на домашниот пазар и извршат потребните промени во стопанскиот систем за спречување на појавите кои доведуваат до инфлација. Истовремено е неопходно да се унапредат функционирањето на единствениот југословенски пазар со подобрување на неговата организација пред сè, со спроведување на соодветни пазарни механизми, поголема отвореност на пазарот, јакнење на конкурентската способност, како и со воспоставување потесна соработка на здружениот труд, особено во рамките на репроецијите.

Ќе се спроведува политиката утврдена со Антиинфлационата програма и Долгорочната програма за економска стабилизација, со цел порастот на цените во секоја наредна година позначајно да се намалува.

(6) Остварување на порамномерен регионален развој на Републиката, пред сè со побрз развој на стопански недоволно развиените краишта.

Општествено-економскиот развој ќе се остварува со натамошен порамномерен регионален развој и со обезбедување на поединечни материјални услови за општествен живот и работа на работните луѓе и граѓаните во сите краишта.

Политиката на побрз развој на стопански недоволно развиените краишта ќе се остварува со зголемена ефикасност во стопанисувањето, поголема валоризација на природните ресурси и расположливите капацитети, потесна соработка со здружениот труд од поширокото подрачје на Републиката и земјата и со преземање на посебни мерки.

(7) Јакнење на системот на општонародната одбрана и општествената самозаштита.

Во рамките на вкупната стратегија и политика на развој ќе се создаваат услови за натамошен развој на сите компоненти на општонародната одбрана, безбедноста и општествената самозаштита, заради зачувување и одбрана на слободата, независноста, суверенитетот и територијалниот интегритет на земјата.

II

5. Реализација на овие трајни цели на општествено-економскиот развој претпоставува, пред сè, остварување на стабилен и динамичен стопански растеж.

Натамошниот динамичен и стабилен стопански растеж потпрен врз поефикасно и порационално стопанисување треба да овозможи повисоко активирање на работоспособното население во однос на досегашното ангажирање, квалитетни промени во структурата на производството, зголемување на извозот и поефикасно вклучување во меѓународната поделба на трудот, постојан и стабилен пораст на животниот стандард, јакнење на материјалната основа на трудот, смалување на релативните разлики во степенот на развиеноста во однос на земјата, уедначување на материјалните услови за живот и работа на поширокото подрачје во Републиката.

Тргувајќи од досега согледаните услови и можности за развој, како и од научните и стручните истражувања за условите и можностите за развој на СР Македонија до 2000 година, а во тие рамки и поблиски согледувања на развојот за периодот до 1990 година се цени дека општествениот производ во вкупното стопанство во периодот од 1986 до 1990 година би можел да се зголеми по просечна реална стапка од околу 4,5%. Притоа, стапката на пораст

на индустриското производство би се движела со околу 5%, а во земјоделството со околу 4%. Пораст на производството и услугите се очекува и во другите дејности на стопанството.

Остварувањето на ваквиот пораст на материјалното производство и услугите претпоставува извозот на стоки и услуги реално да се зголеми со просечна годишна стапка на пораст од 6,50%, увозот на стоки и услуги со околу 4,00%, вработеноста во општествениот сектор околу 3,00%, продуктивноста на трудот од околу 1%, животниот стандард со околу 3,50% и просечниот личен доход по вработен од околу 1%, како и зголемување на бруто инвестиционите вложувања во основни средства со просечна реална стапка од околу 3,00%.

6. Развојот во периодот од 1986 до 1990 година во основа ќе се потпира врз сопствени сили, а пред сè, врз поголемо искористување на постојните капацитети и расположливи потенцијали, врз пошироко вклучување во меѓународната поделба на трудот, врз поголемо користење на научните и техничко-технолошките достигнувања во порастот на производството и на ефикасноста на стопанисувањето врз продуктивно активирање на работоспособното население, рационално користење на просторот како и со остварување порамномерен регионален развој.

Врз остварувањето на релативно динамично темпо на стопанскиот растеж во Републиката во значајна мера ќе влијаат неопходните промени во стопанскиот систем, пред сè, системот на девизното работење, кредитно-монетарниот систем, системот на планирање и др., тековната економска политика и други промени кои се очекува да се извршат во првата етапа од спроведувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација. Истовремено, ќе се создаваат услови за ублажување на проблемите сврзани со недостиг на енергија, сировини и репродукциони материјали, подобрување на состојбите во ликвидноста на стопанството и банките, зголемувањето на акумулативната и репродуктивната способност на стопанството, сведување на сите видови потрошувачка во реални материјални рамки.

За натамошното подинамично темпо на стопанскиот растеж, покрај повисокото потпирање врз сопствени сили, неопходен услов ќе биде користењето на дополнителна акумулација од земјата и странство, без што ќе не може успешно да се реализираат заедничките интереси и цели на развојот.

7. Интензивирањето на стопанската активност ќе бара да се оствари натамошно зголемување на производството и услугите во сите стопански дејности и да се отвори процес на потребната трансформација на стопанската и гранската структура на производството.

Во натамошното проширување и осовременување на материјалната основа на трудот од посебно значење ќе биде побрзиот пораст на производството на енергија и храна, производството на стоки и услуги за извоз, производството на одделни дефицитарни сировини и репроматеријали, услугите во железничкиот сообраќај и малото стопанство.

Тежиштето на производствената ориентација во периодот од 1986 до 1990 година ќе биде насочено кон:

— поцелосно и поефикасно користење на постојните производствени капацитети преку нивна модернизација, реконструкција, преориентација спрема барањата на домашниот и странскиот пазар, поразвиена организација на работата потпрена врз квалитативни основи и со поголемо доходовно поврзување на организациите на здружениот труд на целото подрачје на Југославија;

— зголемување на производството на енергија, храна, одделни основни сировини и репроматеријали кои се дефицитарни и чие производство има компаративни предности, зголемување на производството и услугите за извоз и смалување на увозната зависност;

— развој на преработувачките и услужните дејности со кои се надминуваат тесните грла во производството и остварување ново производство со повисок

степен на доработка, потпирајќи се, пред сè на домашните извори и научните и технолошките достигнувања.

Натамошното осовременување на производството треба да се остварува и врз рационална валоризација на расположливите материјални и човечки потенцијали, врз јакнење на квалитативните фактори на стопанисување, врз зголемување на извозот на потрајна основа кој обезбедува повисок нето девизен прилив, продуктивна вработеност и зголемен доход, помало ангажирање на електрична енергија и други видови енергетици и на средствата за проширување на материјалната основа на трудот, врз развој на технолошка интензивност на производството и услугите за кои е карактеристичен повисок степен на автоматизација и учество на високо квалификуван творечки труд, остварување на заштитата и унапредувањето на човековата околина, рационално користење на просторот и регионален распоред на производните капацитети, имајќи ги предвид специфичните развојни можности на одделните подрачја.

(1) Индустриската останува клучна стопанска област од која зависи динамиката на вкупното стопанство.

Натамошниот развој на индустриската во основа ќе се потпира врз повисоко користење на постојните капацитети и нивна оптимализација, техничко-технолошко и организационо иновирање како и врз изградба на нов индустриски потенцијал, што ќе овозможи проширување на производството со повисок степен на доработка.

Тежиштето во изградбата на новиот потенцијал ќе биде ставено врз проширување на материјалната основа на трудот, особено во производството на енергетиката, машиноградбата, електроиндустриската и другите пропусливи гранки, производството наменето за извоз, проширување на производството со вклучување во поделбата на трудот во земјата врз развој на производството од дејностите со повисоко техничко технолошко ниво, како и со производство на делови и склопови, производството на разновидна стока за широка потрошувачка во рамките на малото стопанство и друго.

Тежиштето во развојот на енергетиката ќе се даде на натамошно истражување на енергетските извори, зголемување на производството на јаглен од постојните и со изградба на нови рудници за јаглен и изградба на нови, електроенергетски капацитети, согласно со Законот за насочување на средствата што се обезбедуваат за оваа намена.

Заради обезбедување континуитет во развојот на енергетиката, кон крајот на овој плански период согласно со материјалните можности, ќе се отпочне со градба и на други електроенергетски капацитети во Републиката, согласно со Програмата за изградба на електроенергетски објекти од 1983 до 1990 година, со подготовки за заедничко искористување на хидроенергетскиот и термоенергетскиот потенцијал во земјата, како и учество во подготовките за изградба на нуклеарна електрана, водејќи притоа сметка за заштитата на човековата околина.

Врз основа на извршените истражувања ќе се договорат активности за вклучување на природниот гас во енергетската потрошувачка на Републиката.

Со полно користење на постојните хидроцентрали и термоцентрали на јаглен, со изградбата и ефектуирањето на ТЕ „Битола III“ и ХЕ „Козјак“, и со потребното ангажирање на ТЕ „Неготино“, се цени дека потребите од електрична енергија од сопствени извори во 1990 година ќе се задоволат со околу 80%, а другите количества ќе се обезбедат со договорени количества од земјата, од увоз и со додатни набавки од земјата.

Потребите од јаглен за термоелектричните центри целосно ќе се задоволуваат од производството на постојните рудници и со отворање на рудникот „Суводол II“, додека потребите за индустриската и широката потрошувачка ќе се задоволуваат преку поголемо искористување на постојните рудници, со отворање нови рудници за јаглен, како и со набавка од земјата и од увоз.

Истовремено нема да се градат нови капацитети кои се големи потрошувачи на енергија, а посебно на електрична енергија, освен ако тоа не е објективно условено со процесот на осовременување на стопанската структура и реструктурирањето на производството; потрошувачката кај постојните големи потрошувачи нема битно да се зголемува, ќе се остваруваат програми за рационално користење и максимално штедење на енергија во сите средини; како и постапна супституција на мазутот каде постојат технолошки можности и економска оправданост.

За зголемување на производството на одделни основни сировини и репроматеријали кои се дефицитарни, тежиштето на активностите ќе биде ставено на истражувањето на минералите и енергетските сировини, зголемување на производството на оловно-цинкова руда, хромна и на други руди и одделни неметални минерали.

Обезбедувањето со одделни основни сировини за веќе изградените капацитети за производството на синтетски влакна и вештачки материи, е неопходно да се остварува со изградба на капацитети во земјата врз заеднички вложувања.

Повисокото користење на валавничките капацитети и капацитетот за производство на заварени цевки и натаму ќе се остварува со преработка за домашни и странски партнери.

Во развојната ориентација во индустријата посебен приоритет ќе има развојот на производството од машиноградбата, производството на сообраќајни средства, електроиндустријата, електрониката, автоматиката, информатиката, телекомуникациите и на производството на другите гранки кои, користејќи ги компаративните предности, резултатите од современата наука и технологија, со помало количество материјал и енергија валоризираат повеќе тековен висококвалитетен труд, остваруваат повисок доход, вработеност и девизен ефект.

Истовремено, ќе се создаваат услови за поголемо вклучување на постојните и изградба на нови капацитети за развој на производството на вооружување и воена опрема со воведување на нова техника и технологија и организација во процесот на трудот.

(2) Тежиштето на развојот на агроиндустрискиот комплекс, пред сè, ќе се даде на натамошно зголемување на обемот на примарното производство. Ова ќе се остварува со поефикасно искористување на расположливите потенцијали и ресурси, примена на посовремени агро и зоотехнички мерки, современи технолошки иновации и врз таа основа обезбедување повисока продуктивност по единица површина и продуктивност по грло добиток.

Значењето на анималните производи во исхраната, растечките потреби и дефицитарноста во овие производи, упатуваат на неопходноста да се обезбеди поинтензивен развој на сточарството, а особено на говедарството и овчарството и на тој начин зголеми производството на месо и млеко. За ова е неопходно да дојде до значително зголемување на производството на сточна храна од сопствените и производни потенцијали, а пред сè да се искористат можностите што ги даваат вторите култури и другите засега недоволно искористени природни ресурси.

Во развојот на растителното производство е неопходно, да се продолжи со политиката на користење на компаративните предности на подрачјата и врз таа основа преку обезбедување повисока доходна мотивираност да се обезбеди зголемено производство на ориз, тулун, памук и разни видови на градинарски производи.

Истовремено, заради ублажување на недостигот на производите од витално значење за исхрана на населението, со поинтензивно користење на потенцијалните и со создавање на други услови, ќе се обезбеди зголемено производство и на лебни и сточни жита, маслодавни растенија и шеќерна репка.

За зголемување на земјоделското производство ќе се создаваат услови за позабрзано освојување и активирање на напуштените и необработените површини и поцелосно освојување на површините со подобар бонитет, групирање на помалите во покрупни парцели по пат на арондација и други методи прифатливи за практиката. Ова ќе се остварува и со комасација на површините.

Истовремено, ќе се создаваат услови за поцелосно искористување на системите за наводнување, а во рамките на материјалните можности ќе се обезбедуваат услови за проширување на површините, под системи за наводнување, пред сè, со градење на мали акумулации и други помали зафати за оваа намена.

Натамошниот развој на земјоделството ќе се остварува со побрз развој на општествениот сектор, зголемување на производноста и мотивираноста за стоковно производство во индивидуалните сектор, со создавање на соодветни општи услови, со развивање на различни форми на здружување и соработка на општествениот сектор со индивидуалните земјоделци и со реструктурирање и интензивирање на производството според потребите на пазарот. Натамошниот развој на самоуправното и доходовното поврзување на земјоделците ќе се одвива преку формирање на деловни здружени организации и тоа земјоделски задруги, основни организации на кооперанти, специјализирани задруги и други форми на здружување.

За поголема реализација на земјоделските производи и остварување на повисок доход, вработување и извоз, е неопходно да се зголеми производството со повисок степен на финализација. Ова ќе се остварува со поголемо искористување на постојните капацитети за преработка на земјоделски производи со нивна натамошна модернизација, реконструкција и отстранување на тесните грла.

(3) Развојот на шумарството ќе биде насочен кон проширување, зголемување, подобрување и заштита на шумскиот фонд со натамошно шумување на голините, мелиорација и реконструкција на слабопродуктивните нискостеблени деградирани шуми и честаци, интензивирање на мерките за обнова и одгледување на шумите, подигање плантажи од брзорасни видови дрвја, отворање на шумите со шумски комуникации, подобрување на механизирањето на шумските работи, поинтензивно и порационално користење на шумскиот фонд и спроведување на мерки за заштита од биотски и абиотски фактори.

(4) Развојот на градежништвото ќе се заснова врз поефикасно изведување на градежните и занаетчиските работи со примена на современа технологија и организација во процесот на градењето, со приспособување кон условите на градежниот пазар, со потесно поврзување со индустријата на градежни материјали и другите репродуктивно зависни гранки. Ќе се преземаат покомплексни организациони и оперативни мерки за поголемо и поорганизирано насочување на организациите на здружениот труд од градежништвото на странските пазари, пред сè, поради оценетиот низок обем и очекуваните промени во структурата на инвестициите кои не ќе овозможат целосно ангажирање на расположливите потенцијали во изведување на градежни работи во Републиката и земјата.

(5) Развојот на сообраќајот ќе биде во функција на остварување на впулниот развој со поголемо и поефикасно користење на сообраќајните капацитети, подобрување на квалитетот, ефикасноста и безбедноста на превозот, намалување на транспортните трошоци, воведување на интегрален транспорт, намалување на сообраќајот за сопствени потреби и насочување кон јавниот сообраќај, како и создавање услови за поголема ориентација на јавниот сообраќај за превоз и во меѓународниот сообраќај.

Во овие општи рамки ќе се создаваат услови за побрз развој на железничкиот сообраќај и негово оспособување за прифаќање на масовни превози на стока, превози за поголеми релации, како и за натамошен пораст на меѓународниот превоз и транзит.

Во развојот на патната мрежа, приоритет ќе се даде на подобро и поефикасно одржување на постојната мрежа, со цел да се сочува изградениот фонд на патишта и овозможи безбеден и економичен сообраќај. Истовремено, во рамките на материјалните можности и во зависност од општествените и сообраќајните потреби ќе се врши модернизација и реконструкција на дел од патната мрежа и изградба на приоритетни правци.

Во поштенско-телеграфско-телефонскиот сообраќај развојот ќе се остварува со натамошно проширување на месните кабловски мрежи, магистралните преносни системи, телефонски приклучоци пред сè во градовите и во пограничните и ридско-планинските подрачја и изградбата на јавна мрежа и информативен систем за пренос на податоци.

(6) Во трговијата неопходно е да се оствари подобрување на нивото на услугите, поефикасно искористување на капацитетите, округнување и економско и доходовно поврзување со производствените и други организации. Притоа, од посебно значење е да се прошири и унапреди прометот со земјоделско-прехранбени производи со организации од други подрачја од земјата на долгорочна основа, а особено во големите потрошувачки и туристички центри.

(7) Развојот на туризмот ќе се засновува врз поголемо користење на постојните капацитети и пружање поквалитетни и поразновидни услуги за одмор и рекреација на странските и домашните туристи. Притоа, понагласено место ќе треба да се даде на натамошниот развој на стационарниот туризам во езерските и планинските места како и на транзитниот туризам со цел за обезбедување на поголем девизен прилив.

(8) Ќе се создаваат услови за позабрзан развој на малото стопанство, како интегрален дел на самоуправниот здружен труд и трајна потреба на вкупниот стопански и општествен развој.

Тежиштето во развојот ќе се даде на проширување на производните капацитети за долгорочна кооперација, пред сè за производство на делови за металопреработувачката индустрија, електроиндустријата и за производство на разновидни стоки за широка потрошувачка, како и на услужните капацитети, особено на сервисните организации за одржување и поправка на трајните потрошни добра на населението. Поголемите индустриски, земјоделски и прометни организации на здружениот труд треба да бидат главни носители на развојот на капацитетите од малото стопанство.

Истовремено, развојот на малото стопанство ќе се остварува и во производни и услужни дејности со личен труд и средства во сопственост на граѓаните.

8. Согласно со реалните материјални можности ќе се создаваат услови за усогласен развој на општествените дејности, со цел подигање на вкупните творечки потенцијали на општеството, унапредување на работата и социјалната сигурност, на работните луѓе и граѓаните.

Развојот на општествените дејности ќе се остварува врз повисок степен на самоуправниот и доходовно поврзување со здружениот труд преку развивање на сите облици на слободна размена на трудот; со повисок квалитет на услугите; со поголемо применување на економските законитости; со утврдување нормативи и стандарди за вилот, обемот и квалитетот на услугите, како и со утврдување основи и мерила за придонесот на општествените дејности во создавањето на нови вредности, зголемување на продуктивноста на вкупниот општествен труд и развојот на општеството.

Истовремено, развојот ќе се остварува и со рационализација на мрежата на организациите на здружениот труд од општествените дејности со што ќе се остварува процесот на квалитативна консолидација на постојната мрежа, со порационално и поекономично функционално организирање на самоуправниот интересни заедници, како и со утврдување на

развојни приоритети во и меѓу дејностите и постигнување на поголема рационалност и ефикасност во работењето.

Со унапредување и натамошен развој на меѓурегионално-покраинската соработка во општествените дејности, ќе се обезбедува поусогласен развој и поголемо искористување на можностите за рационално и економично остварување на одделни програми и развивање на заедничкото во земјата.

(1) Развојот на образованието ќе биде насочен кон подигнување на образовното ниво на населението и обезбедување на потребните кадри за организациите на здружениот труд и општеството во целина, сообразно со промените што ги наметнува техничко-технолошкиот развој.

При ова, тежиштето на активноста ќе биде дадено кон создавање услови за остварување и унапредување на воспитно-образовната работа на зголемен број деца од предучилишна возраст, за целосна опфатеност на децата во основното образование, ликвидирање на неписменоста на работоспособното население и поголема опфатеност на генерацијата со насочено средно образование.

Во високото образование ќе продолжи сообраќањето на бројот на студентите и мрежата на образовните организации, степените и профилите на кадрите и нивно натамошно насочување кон потребите на материјалното производство и општеството во целина. Ова ќе се остварува пред сè преку поголемо непосредно поврзување на здружениот труд и образованието.

Истовремено е неопходно да се обезбеди унапредување на квалитативните компоненти на воспитно-образовната дејност и зголемување на ефикасноста во сите образовни степени.

(2) Ќе се создадат услови и науката да стане сè позначајна производна сила и битен фактор на натамошниот техничко-технолошки економски и вкупен општествен развој. Научните истражувања ќе бидат насочувани кон остварување на основните цели и задачи на развој на Републиката во целина. Во тие рамки на селективна основа, предност во истражувањата треба да се даде на оние подрачја во кои реално може да се остварат позначајни технолошки продори, каде постои можност за поголема примена на науката и технологијата и во областите во кои постојат компаративни предности во Републиката.

Врз овие основи со потесно поврзување и здружување на стопанството и науката, ќе се создаваат услови стопанскиот развој во поголема мера да се потпира врз сопствени истражувачки потенцијали и технолошки решенија и со осмислено искористување и натамошно усовршување и развивање на странска технологија.

(3) Во културата ќе се создаваат услови за продолжување на континуитетот на натамошниот развој на културното творештво и збогатување и унапредување на дејностите во оваа сфера со натамошна рационализација на мрежата на организациите на здружениот труд, квалитетно подобрување и програмско осмислување на дејностите.

Притоа, приоритет и натаму треба да има рационализацијата на долгорочните програми за заштита на спомениците на културата и за издавање дела од посебен општествен интерес, подобрување на состојбите и условите за работење на библиотеките, ширењето на мрежата на народните библиотеки со нови гранации и збогатување на книжните фондови, особено во стопански недоволно развиените краишта и во подрачјата на граничниот појас, како и развивањето на културните самодејности и натамошно квалитетно подобрување, рационализација и порамномерен распоред на културно-уметничките манифестации.

(4) Ќе се создаваат услови за натамошен развој и унапредување на информативно-пропагандната дејност, посебно на средствата за јавно информирање.

(5) Ќе се создаваат услови за развој на општествениот систем на информирање со цел за зголемување на циркулацијата на научно-технолошките,

економските, финансиските, планските, статистичките и другите информации. Врз оваа основа, ќе се обезбеди посовремена организираност и ефикасност во работењето на самоуправните организации и заедници и на општествено-политичките заедници.

(6) Врз изградените и опремените објекти за физичка култура, со подобра организираност ќе се овозможи омасовување на физичката култура, особено меѓу децата и младината. Притоа, ќе продолжи напорите за континуиран развој на врвниот спорт.

(7) Со остварената изградба и подобро и поорганизирано функционирање на објектите за техничка култура и спомен-домовите на културата ќе се реализираат активностите за подигање на степенот на техничката култура и нејзиното омасовување.

(8) Развојот на здравствената заштита ќе биде насочен кон создавање услови за очување и унапредување на здравјето и подобрување на здравствената состојба на населението преку активностите на здравственото воспитување и просветување и подобрување на санитарно-хигиенските услови за живеење и работа, остварување навремена, порационална, повквалитетна здравствена заштита врз поголема ефикасност и подобра организација за укажувањето на здравствените услуги, а особено во остварувањето на здравствената заштита на жените, децата и младината и старите лица, како и за целосна здравствена заштита на населението во Републиката.

Приоритет во развојот на здравствената заштита ќе има превентивната и примарната здравствена заштита во месните заедници и организациите на здружениот труд и развивањето и јакнењето на службите за нега, домашно лекување и дневни болници.

Со завршување и ефектуирање на клиниките во градба при Универзитетскиот центар за медицински науки во Скопје, со обезбедување на современа медицинска опрема и со создавање услови за проширување на современ простор за врвна здравствена заштита ќе се обезбедува зголемување на обемот и подобрување на квалитетот во пружањето на овој вид здравствена заштита во Републиката.

Развојот на здравството ќе се остварува врз целосна реализација на самоуправните спогодби за регионална организација на здравствената заштита и ќе продолжи функционалната поделба на работата и зголемувањето на заемноста и солидарноста на ниво на регионите.

(9) Развојот на општествената заштита на децата ќе се насочи кон создавање услови за задоволување на зголемените потреби за згрижување и воспитување на децата од предучилишна возраст преку оптимално користење на постојните капацитети, проширување на материјалната основа со изградба на објекти во средини каде за тоа постои поздравитата потреба, како и преку унапредување на постојните и развивање на вонинституционални и други облици на општествена заштита на децата.

(10) Развојот на социјалната заштита ќе биде насочен кон создавање услови за обезбедување целосен опфат и покомплексна заштита на лицата што се нашле во положба од социјална потреба и развивање на социјалната работа во сите средини, заради навремено откривање и спречување на причините кои придонесуваат за настанување на социјални појави и проблеми.

9. Технолошкиот развој ќе се остварува со развивање на сопствената технологија и научно-истражувачката работа и со неопходен трансфер на странска технологија и кооперација врз селективна основа. Во овие рамки ќе се изработи сопствена стратегија и политика на научниот и техничко-технолошкиот развој, врз заедничките основи на вкупната долгорочна стратегија на општествено-економскиот развој во земјата.

Ќе се воспоставува во значителна поголема мера од досега, трајно поврзување и здружување на стопанството и науката во рамките на единственото ју-гословенско подрачје.

За остварување на технолошкиот развој понагласено место ќе се даде на развојот на афирмацијата

на инвентивното творештво, пронаоѓаштвото и техничко-технолошките унапредувања. Заради ова, ќе се доградува системот на поттикнување и вреднување на творештвото со што ќе се создадат предуслови за позначаен развој.

10. Поуспешното и поинтензивното вклучување на стопанството во меѓународната поделба на трудот, како суштествена претпоставка за стабилен и континуиран растеж, ќе се остварува со промени во развојната ориентација во насока на зголемување на производството за извоз, со јакнење на конкурентската способност и на квалитативните фактори на стопанисувањето врз поширока интеграција и поделба на трудот, како и со поефикасно валоризирање на увозно ориентирана структура на стопанството во Републиката.

До 1990 година извозот на стоки ќе се зголемува со побрз растеж на порастот на општествениот производ и ќе се постигне повисок степен на покриеност на увозот со извоз, а долгот спрема странство ќе се намалува.

Увозот на стоки и услуги ќе се остварува во согласност со платно-билансните можности и политиката на пораст на производството и извозот. Притоа, ќе се води политика на селективен и рационален увоз и ќе се остварува економски оправданата супституција на увозот со домашни суровини и енергетски горива.

Користењето на странските кредити ќе се остварува во услови на позасилени напори за сведување на степенот на задолженоста во економски прифатливи рамки и ќе се насочи само кон реализација на оние проекти и програми за производство кои ќе работат рентабилно по критериумите на светскиот пазар и кои ќе овозможат редовно измирување на обврските на странските кредити.

Ќе се создаваат услови за унапредување на економската соработка со сите региони и земји, а особено со земјите во развој.

11. Ќе се продолжи со создавање услови и можности за продуктивно вработување на работоспособното население.

Зголемувањето на вработеноста ќе се остварува со ориентацијата за побрз развој на пропульзивните дејности, малото стопанство и на други трудоинтензивни дејности, интензивирањето на производството и услугите врз основа на личен труд и средства во сопственост на граѓаните и создавањето на подобри услови за живот и работа на индивидуалните земјоделски производители. Истовремено, вработувањето ќе се остварува и со воведување на повеќе смени во постојните капацитети, како и со скратување на работното време каде за тоа постојат потребни услови.

Со проширување на работните места и замена на природниот одлив на вработените во општествениот сектор, како и со развој на терцијарните дејности врз основа на личен труд и средства во сопственост на граѓаните ќе се создаваат можности за активирање на околу 133.000 лица, од кои околу 80.400 врз основа на проширување на работните места во општествениот сектор.

Врз оваа основа ќе може да се активира прираст на работоспособното население, постепено да се намали бројот на невработените, посебно на младите стручни кадри и да се прифати дел од работниците што се враќаат од привремена работа во странство.

Заради зголемување на вработеноста организациите на здружениот труд, другите самоуправни организации и заедници и општините во рамки на своите планови, треба да донесат и програми за вработување.

За зголемување на вработеноста и подобро користење на работното време ќе се вршат измени и дополнувања во работното законодавство, со што ќе се овозможува и применува скратување на работното време за ист или поголем обем на производство и доход по работник, ќе се зголемува одговорноста на сите работници за извршување на работните за-

дачи и другите обврски и за ефикасно користење на општествените средства.

12. Врз предвидениот пораст на производството, продуктивноста на трудот, квалитативно преструктурирање на стопанството и активната политика на социјалниот развој, ќе јаќе материјалната основа за пораст на животниот стандард на работните луѓе и граѓаните.

(1) Развојот на животниот стандард треба да биде остварен врз реален пораст на средствата за лична потрошувачка и на средствата за развој на општествениот стандард. Притоа, порастот на личниот и општествениот стандард, треба да се движи во рамките на реалниот пораст на доходот и продуктивноста на трудот со што ќе се поттикне мотивиралноста на работните луѓе за постигнување на повисоки резултати на трудот.

Реалниот раст на чистите лични доходи по вработен во општествениот сектор ќе се движи до порастот на продуктивноста на трудот.

Во областа на општествениот стандард е неопходно да отпочне процес на остварување на реален раст на инвестициони вложувања, со цел создавање услови за пораст на основните фондови во општествените дејности и на станбениот фонд.

Во рамките на социјалната политика во наредниот период ќе се разработат и мерки за заштита на животниот стандард на семејствата со ниски приходи по член на домаќинста, како и мерки за социјална заштита на невработените корисници на заштитен додаток, детски додаток, социјална и друга помош, корисници на стипендии и кредити и оние сместени во ученички и студентски домови.

Истовремено, со мерки на економската и социјалната политика, особено со даночната политика ќе се отстрануваат причините за настанување и пролабчување на социјалните разлики кои не се резултат на трудот, а ќе се поддржува диференциран раст на личните доходи и други елементи на животниот стандард врз основа на ефикасно користење на средствата, зголемување на производството и реалниот доход.

(2) Врз порастот на вработените во општествениот сектор и врз личен труд и средства во сопственост на граѓаните и со посебните услови што ќе се создаваат ќе се обезбеди целосна здравствена заштита на населението.

Истовремено и натаму ќе се создаваат услови за подобрување на општите, хигиенските и здравствените услови за живот и за елиминирање на различни болести.

Во социјалната заштита е неопходно да се создаваат услови за подобрување на стандардот на корисниците и развивање и унапредување на формите на заштита.

Системот на додаток на деца ќе се доградува согласно со мерките на економската и социјалната политика, демографските движења и планирањето на семејството.

Со цел подобрување на материјалната положба на корисниците на пензии, ќе се остварува политиката на постојано усогласување на пензиите согласно со важечките прописи.

И во идниот период ќе продолжат активностите за заштита на стандардот на учесниците во НОВ и воените инвалиди и на членовите на нивните семејства преку натамошно подобрување на материјалната положба и здравствената заштита.

(3) Со измени во политиката на станбената изградба ќе се создаваат услови работните луѓе со организирана општествена помош рационално да ги решаваат своите станбени проблеми. На таа основа ќе се создаваат услови проширувањето на станбениот фонд да се остварува врз поголема економичност и рационалност во станбената изградба.

И натаму ќе се издвојуваат и здружуваат средства од доходот за решавање на станбените потреби на работниците врз солидарна основа и за субвенционирање на станарините. Средствата од чистиот доход што се издвојуваат за станбена изградба постепено ќе се намалуваат во зависност од про-

грамите за решавање на станбените прашања на работниците во организациите на здружениот труд и во другите самоуправни организации и заедници.

Ќе се воведат ново ниво на станарини со кои ќе се обезбедат минимум средства за проста репродукција на станбениот фонд и негово одржување и управување, а на селективна основа ќе се врши субвенционирање на станарините на семејствата со ниски лични примања.

Со мерките на економската и кредитната политика ќе се обезбеди поголемо ангажирање на лични средства на работните луѓе и граѓаните со претплата на станарско право, депозит и друго. Истовремено ќе се овозможи долгорочно штедење за стан, здружување на средства за станбена и комунална изградба, реално зафаќање на дел од градската рента и развој на станбеното задругарство.

Ќе се преземат активности за организациона трансформација на самоуправните интересни заедници на становање, со цел истите да станат место за координација, договарање и здружување на интересите на работните луѓе и граѓаните.

(4) Ќе биде неопходно да се обезбеди порационално користење на веќе изградените капацитети во комуналното стопанство и натамошна изградба на комуналната инфраструктура заради остварување на повисок степен на урбанизација и подобрување на условите за живот и работа. Притоа, приоритет ќе има изградбата на капацитети за обезбедување на доволни количества технички исправна вода за пиење, за снабдување на стопанството и другите дејности, уредување на канализационата мрежа и системите за пречистување на фекални и индустриски отпадни води, како и проширување на другите комунални фондови од значење за живот и работа на населението.

Ќе се интензивира активностите за водење на активна популациона политика, односно планирање на семејството.

13. Ќе продолжат активностите за спроведување на Просторниот план на СР Македонија со донесување и преиспитување на просторни планови на регионите и општините и со донесување и преиспитување на урбанистичките планови.

14. Остварувањето на натамошен порамномерен развој на Републиката со развој на сите нејзини делови и со побрз развој на стопански недоволно развиените краишта, претставува една од основните цели за стабилен и континуиран општествено-економски развој на СР Македонија.

Со политиката на порамномерен развој, тргнувајќи од интегралната концепција на развој на Републиката и специфичностите и можностите на одделни подрачја, ќе се создаваат услови за оптимално користење и валоризирање на природните ресурси и производствените капацитети и на другите расположливи потенцијали со што ќе се овозможи натамошен материјален развој на сите подрачја во СР Македонија.

Со политиката на побрз развој на стопански недоволно развиените краишта ќе се овозможи, развојот на овие подрачја да се остварува со побрза динамика во однос на таа на ниво на Републиката. Ова ќе се остварува со поголемо потпирање врз сопствените сили, здружување на трудот и средствата врз доходовни односи и заеднички интереси, со средствата на Републичкиот фонд за побрз развој и со другите системски решенија и мерки на економската политика.

За порамномерен развој на Републиката и во наредниот период ќе се создаваат услови за остварување на позабрзан развој на подрачјата во ридско-планинските реони и граничниот појас.

15. Општествено-економскиот развој во наредниот период треба да се остварува со организирано и рационално користење на просторот, природните ресурси, намалување на загаденоста на водите, земјиштето и воздухот.

Во овие општи рамки е неопходно со создавање услови за подобро користење, организација и уре-

дување на просторот да се обезбедат потребите на сите системи на просторната организираност, при што продуктивното земјиште треба да се користи за активностите во примарниот сектор, а непродуктивното за инфраструктурните системи, мрежата на населбите и другите производни комплекси.

Во овие рамки ќе се прават посебни напори за собирање на секундарните сировини и нивна преработка за повторно користење во производството.

Заштитата и унапредувањето на човековата околина во основа треба да биде насочена кон елиминирање на постојните извори на загадување и деградација, како и кон спречување на создавање нови извори на загадување.

16. Ќе се обезбеди натамошен развој и јакнење на општонародната одбрана и општествената самозаштита со цел зголемување на безбедноста и општествено-економската стабилност на земјата.

Ќе се продолжи со создавање на услови сврзани со остварувањето на подготовките на стопанството и општествените дејности заради нивно оспособување за вршење на дејноста во услови на војна.

Во овие рамки ќе се создаваат услови за натамошен развој на територијалната одбрана, цивилната заштита, службата за набљудување, јавување, известување и тревожење и на системот на врски за раководење, како и на службата за безбедност.

Ќе се обезбедува производство што е од интерес за потребите на одбраната и вооружените сили и ќе се продолжи со создавањето на стокковните резерви.

Во планирањето и остварувањето на општествено-економскиот развој ќе се применуваат и одбранбено-заштитни критериуми, а особено во инфраструктурата, базната хемија, фармацевтската индустрија, машиноградбата, производството на храна, преработувачката индустрија и во одделни домени од терцијарните дејности значајни за општонародната одбрана и општествената самозаштита и ќе се води сметка за разместување на производните и другите капацитети од стратешко значење според барањата на одбраната.

Да се обезбеди унапредување и развој на системот на мерките и активностите на општествената самозаштита што самостојно организирано и во меѓусебна соработка ги преземаат и спроведуваат работните луѓе и граѓаните, организациите на здружениот труд, месните заедници, самоуправните интересни заедници и другите самоуправни организации и заедници во заштитата на поредокот утврден со Уставот, безбедноста на земјата, општествената сопственост, самоуправните и другите права на работните луѓе, личната сигурност на луѓето и имотот, како и заради зацврстување на општествената одговорност и дисциплина во заштитата на овие вредности и добра.

III

17. Тргувајќи од основните определби на Долгорочната програма за економска стабилизација и од утврдените основни цели и задачи, како и од производната ориентација и основните пропорции на општествено-економскиот развој во периодот од 1986 до 1990 година, неопходното квалитативно свртување кон интезивен развој и неопходните динамични и структурни промени можно е да се реализираат со зголемени напори на сите субјекти и со приспособување на стопанско-системските решенија и мерките на економската политика кон барањата на економската стабилизација.

Со активна развојна политика, со мерките на економската политика и со инструментите на стопанскиот систем, ќе се создаваат услови и ќе се мотивираат организациите на здружениот труд за остварување на заедничките интереси на развојот.

18. Остварувањето на повисоки резултати во наредниот период претпоставува обезбедување на стабилност на условите на стопанисување на трајна основа и приспособување на стопанскиот систем кон потребите на економската стабилизација. За таа цел,

Ќе се спроведат неопходни темелни промени во системот на проширената репродукција, економските односи со странство, системот на планирање, монетарно-кредитниот и банкарскиот систем, системот и политиката на даноците и придонесите и распределбата на доходот и личните доходи.

Во наредниот период е неопходно да се интензивира процесот на здружување на трудот и средствата и да се обезбеди понепосредно деловно поврзување и соработка во поразвиени облици на здружување на целото југословенско стопанско подрачје и врз таа основа да се обезбеди подобра организираност, повисока продуктивност на трудот и поефикасно стопанисување.

Со натамошно развивање и афирмирање на делегатскиот систем и со развивање на системите на општественото и јавното информирање ќе се обезбеди непосредно вклучување на работниците во одлучувањето на сите нивоа на општественото организирање и по сите битни прашања од економскиот и општествено-политичкиот живот.

19. Воспоставувањето на усогласени и стабилни односи во тековите на општествената репродукција и на таа основа постапно отстранување на причините на инфлацијата и значајно забавување на растот на цените е една од основните цели и задачи и услов за натамошен динамичен и стабилен стопански и општествен развој.

Со мерки на економската политика и со други активности, врз основа на економски критериуми, ќе се создаваат појединечни и постабилни услови за стопанисување и стекнување на доходот на единствениот југословенски пазар, ќе се води антиинфлациона политика, ќе се воспоставуваат поусогласени односи на понудата и побарувачката и ќе се создаваат услови за пазарно формирање на цените.

Организациите на здружениот труд, според условите на пазарот самостојно ќе ги формираат цените. Паралелно со пазарното формирање на цените по правило треба да се овозможи слободен увоз.

Истовремено, ќе се отстрануваат причините што условуваат неусогласени релативни односи на цените и продлабочени диспаритети со постојниот систем.

Општественото влијание на формирањето на цените ќе се остварува со создавање системски и материјални услови за формирање на цените на пазарот.

Истовремено, ќе се настојува да се отстранат пречките за слободен промет на стока, труд, општествени средства, знаење, технолошки иновации и друго.

За унапредување на организацијата на пазарот ќе се воспостават соодветни механизми со кои за одделни видови стока ќе се обезбеди комбинирана улога на резервите и даночните отговорувања, односно олеснувања, како и мерки на кредитната политика.

Општествено-политичките заедници, во согласност со своите права и обврски, ќе создаваат услови за формирање резерви кои ќе овозможат нормално функционирање на пазарот и на производството со цел отстранување на недостиг на одделни видови стока и монополска појава на пазарот како и спречување на нарушување на цените.

20. Остварувањето на постабилни и поусогласени текови на општествената репродукција претпоставува зголемување на производството и услугите во значително поголема мера отколку досега да се заснова врз подигање на квалитативните фактори на стопанисување, намалување на учеството на трошоците на работењето во општествениот бруто производ и во вкупниот приход, зголемување на доходот и на средствата за акумулативна и репродуктивна способност и јакнење на процесите за поголемо самофинансирање на здружениот труд.

Со механизмите на формирање и распределба на доходот позначајно ќе јакнат мотивационите фактори на трудот и творештвото во сите организации на здружениот труд и ќе се создаваат услови за јакнење на материјалната основа на здружениот труд.

Во располагањето со доходот ќе се почитуваат објективните економски законитости кои произлегуваат од карактерот на општествената сопственост и стопанството и кои се изразуваат во неопходноста за воспоставување соодветни односи меѓу потрошувачката и акумулацијата, кои обезбедуваат нормално обновување на општествената сопственост и постојано проширување на материјалната основа на здружениот труд. Сврзано со ова, ќе се создаваат услови за реално пресметување, искажување и планирање на доходот, како и за економски рационално распоредување на доходот на потрошувачка и акумулација.

Ќе се води политика на реални и урамнотезени односи на вреднување на сите производни фактори и ќе се воведат систем на постојана ревалоризација на основните и другите средства. Ќе се зголемуваат стапките на амортизација до нивото кое овозможува функционална амортизација на пазарната вредност на основните средства. Ревалоризацијата и зголемената вредност на обртните средства поради растот на цените нема да бидат основ за распределба во финалната потрошувачка.

На организациите на здружениот труд кои работат со загуба, а за кои е предложена санациона програма за соодветен износ ќе им се намалуваат обврските од доходот, при што ќе се заштитува нивната репродуктивна способност.

Со мерките на даночната политика, со насочување на дел од доходот по исклучителни погодности во проширувањето на материјалната основа на трудот, со заедничката политика на лични доходи и политиката на цени ќе се намалуваат меѓугранските разлики кои произлегуваат од условите на трудот, а ќе се зголемуваат разликите во рамки на гранките и групациите како и во организациите на здружениот труд кои произлегуваат од резултатите од трудот.

За активирање на факторите за зголемување на производството и доходот и за воспоставување постојано зголемување на учеството на средствата на организациите на здружениот труд во општествениот производ и доходот, а во тие рамки и поголемо издвојување на средствата за проширување на материјалната основа на трудот и на средствата за резерви. Учеството на средствата на организациите на здружениот труд и на индивидуалните производители (вклучувајќи ја и амортизацијата) во општествениот производ на вкупното стопанство во 1990 година ќе се зголеми на околу 63% према 61% во 1983 година, а учеството на средствата за репродукција на 23%, према 19%. Во рамки на вкупните средства побрзо ќе се зголемуваат сопствените извори на обртни средства.

Тргувајќи од определбите на Долгорочната програма за економска стабилизација, за надминување на сегашните неповолни состојби, ќе се обезбеди постојано зголемување на учеството на средствата на организациите на здружениот труд во општествениот производ и доходот, а во тие рамки и поголемо издвојување на средствата за проширување на материјалната основа на трудот и на средствата за резерви. Учеството на средствата на организациите на здружениот труд и на индивидуалните производители (вклучувајќи ја и амортизацијата) во општествениот производ на вкупното стопанство во 1990 година ќе се зголеми на околу 63% према 61% во 1983 година, а учеството на средствата за репродукција на 23%, према 19%. Во рамки на вкупните средства побрзо ќе се зголемуваат сопствените извори на обртни средства.

За остварување на оваа политика издвојувањата од општествениот производ и од доходот на организациите на здружениот труд за намиравање на општите-општествени потреби ќе растат со побавен пораст од растот на националниот доход, а издвојувањата за задоволување на заедничките потреби ќе се движат во рамки на расположливите материјални можности.

Заради јакнење на акумулативната и репродуктивната способност на стопанството, ќе се преземаат мерки за намалување на сите видови договорни обврски, а пред се на камати по користените кредити и придонеси на СИЗ од материјалното производство. При ова основна претпоставка за подобрување на односите во распределбата и јакнењето на репродуктивната способност на стопанството е намалувањето на зависноста на организациите на здружениот

труд од користење на кредитни средства од домашни и странски извори и позначајно намалување на растот на цените. Сврзано со ова, ќе се создаваат услови за намалување на кредитните средства во финансирањето на развојот и соодветно на тоа за намалување на издвојувањата за камати по користени кредити.

Со натамошна доградба на основите и мерилата за стекнување и распоредување на доходот ќе се создадат услови за воспоставување меѓузависност меѓу движењето на личните доходи по работник (бруто) и акумулацијата во однос на ангажираните средства, со што во основа треба да се објективизира распределбата на доходот на акумулација и потрошувачка.

При распределбата на личните доходи повеќе ќе се вреднува производниот, продуктивниот и креативниот труд, како и трудот што се врши во потешки услови.

Ќе се воведат годишна пресметка на личниот доход на работниците по сите основи и намени и ќе се поттикнуваат и развиваат стимулативните методи на наградување.

21. Усогласувањето на тековите на репродукцијата и проширување на материјалната основа за општествен живот и работа ќе се остварува и со натамошни инвестициони вложувања во стопанството, во општествените дејности и во изградба на станови.

Ќе се утврди обемот на инвестициони вложувања во согласност со реално расположливите средства и ќе се создаваат услови за позначајно зголемување на ефикасноста и рентабилноста на вложувањата.

Во овие рамки активноста ќе биде насочена кон постојано усогласување на обемот и динамиката на инвестиционите вложувања определени од реално обезбедената сопствена акумулација и амортизација и дополнителна акумулација од земјата и странство, со отстранување на дефицитарното финансирање на инвестициите и запирање на вложувањата во објекти со необезбедени средства во финансиската конструкција, скратување на роковите на градба, надминување на присутните проблеми во пречекорувањата на пресметковната вредност и кон насочување на расположливите средства во приоритетните дејности.

Во периодот од 1986 година инвестиционата активност ќе биде насочена кон остварување на квалитативни промени во доменот на проширената репродукција и кон отпочнување на процесот на надминување на постојните диспропорции во структурата на стопанството.

Во услови на стеснети материјални можности расположливите средства за инвестиции ќе бидат насочени во приоритетните дејности на развојот утврдени со Општествениот план и за развој на програмите од заеднички интерес утврдени во Републиката и на ниво на земјата.

Во овие рамки од посебно значење е вложувањата да бидат насочени во објекти кои ќе придонесуваат за поусpesно користење на расположливите потенцијали и јакнење на извозната способност на стопанството и девизиот прилив рационална супституција на увозот, намалување на диспропорциите во структурата на стопанството, зголемувањето на продуктивното вработување, остварување на повисок доход, јакнење на акумулативната и репродуктивната способност и остварување на повисоко техничко-технолошко ниво врз сопствена наука и технологија

По исклучок за остварување на одделни програми од општ интерес на Републиката, пред се, за енергетиката ќе се врши задолжително здружување на средства. Истовремено, за реализација на одделни програми од општ интерес по потреба ќе се распише јавен заем.

Во наредниот период треба да отпочне нов инвестиционен циклус со квалитативно нови карактеристики, а особено со значително повисока ефикасност на вложувањата.

Истовремено, треба да се преиспитаат одделни постојни производствени програми и истите да се приспособат и пренасочат кон потребите на пазарот, пред се, врз потесна деловна соработка и здружување на трудот и средствата со организации на здружениот труд од земјата.

Процесот на донесување на инвестициони и други одлуки на организациите на здружениот труд ќе се унапреди со потпирање врз соодветни информативни основи, научни и стручни оценки и договорени критериуми, а пред се, од развојните ефекти, пласманот на домашниот и странскиот пазар, големината на доходот, снабдувањето со енергија и суровини и зголемувањето на вработеноста.

Со инвестиционите програми треба да се овозможи подобрување на техничката структура на инвестициите со цел намалување на учеството на градежните работи, а зголемување на учеството на вложувањата кои придонесуваат за подобрување на техничката опременост на трудот.

Со деловната политика на организациите на здружениот труд и со мерките на економската политика ќе се стимулираат вложувањата во непроизводствени стопански инвестиции и во нестопанските инвестиции (без станбената изградба) со цел поголемо вложување во производните дејности кои ќе обезбедат поголемо вработување на работно-способното население и поголем доход по вработен.

Поголема ефикасност на инвестициите ќе се постигне со интензивни вложувања во реконструкцијата и модернизација на постојните капацитети, како и со побрза замена на постојната со технички поворшена и попродуктивна опрема.

При ова, приоритет ќе се даде на инвестиционите вложувања со кои ќе се остварува меѓусебно поврзување и интегрирање на интересите на ниво на соодветни репродукциони целини, ќе се заокружува производствениот процес и елиминираат тесните грла и со кои ќе се обезбедува максимална валоризација на вкупните досегашни вложувања, повисока продуктивност на трудот и оптимално користење на инсталираните капацитети.

Во идниот период инвестиционата активност ќе се остварува со повисоко учество на средствата од сопствена акумулација и со релативно повисоки ефекти во развојот отколку во претходниот плански период.

Обезбедувањето на повисок обем на сопствени средства за долгорочни вложувања ќе биде остварено во услови на истовремено ангажирање на сопствената акумулација и за отплата на обврските по веќе користените кредити од земјата и странство. Заради ова, во наредниот период ќе треба да се врши поголемо здружување на трудот и средствата во рамки на Републиката и земјата во целина, со што ќе се придонесе за усогласување на одделните, заедничките и општите интереси во развојот за поефикасно решавање и обезбедување на средства за проширена репродукција за рационална употреба на сопствената акумулација и за заедничко финансирање на инвестиционите зафати.

Со заедничките програми за производство, во основа на здружување на трудот и средствата на поширокото подрачје на земјата треба да се обезбеди проширување на производството на електрична енергија, јаглен, железна руда и челик, базни суровини за хемиската индустрија, пченка, месо и млеко, шеќер и масло за јадење, како и одделни комплекси на технолошката индустрија (електроника, автоматика, информатика, роботика, производство на опрема и др.).

За проширување на материјалната основа на трудот ќе се користат и дополнителни средства од земјата и странство.

Во овие рамки од посебно значење ќе биде користењето на средства од Фондот на Федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини, од други домашни извори, како и користење на кредити за опрема и финансиски кредити од странство.

Средствата од Фондот на Федерацијата ќе се ангажираат за развој на дејностите кои ќе бидат утврдени со Општествениот план на Републиката.

Средствата од Фондот на Федерацијата во наредниот период во се поголем обем ќе се формираат по основ на здружување, заради што е неопходно навремено да се подготват инвестициони програми за здружување на трудот и средствата со организациите од поширокото подрачје.

Дополнителни средства од странство ќе се ангажираат за реализација на проекти и програми кои се извозно ориентирани и девизно активни, а посебно на подрачјето со конвертибилен начин на плаќање, за реализација на програми кои придонесуваат за зголемување на доходот, економски рационална супституција на увозот, за објекти од инфраструктурата чиј развој има пошироко меѓународно значење и за програми кои по тие критериуми позначајно придонесуваат за зголемување на доходот и вработеноста.

Заради проширување на материјалната основа на трудот од посебно значење за развојот ќе биде да се води политика на значително поголемо ангажирање на слободните средства од населението и на штедните влогови од граѓаните за производни намени во општествениот и индивидуалниот сектор.

22. За отстранување на нарушувањата во тековите на општествената репродукција од нерамнотежата меѓу потрошувачката и расположливите средства, во наредниот период ќе се создаваат услови за усогласување на потрошувачката со реалните материјални можности и врз селективна основа.

Во овие рамки ќе се зафаќа делот од доходот по исклучителни погодности и ќе се врши диференцирано оданочување на приходите од имот и од промет на имот. Истовремено, ќе се намалуваат даноците и придонесите од доходот и од личните доходи врз селективна основа и ќе се создаваат поповолни услови за развој.

Средствата за задоволување на општите општествени и на заедничките потреби во периодот од 1986 до 1990 година, ќе се движат во зависност од порастот на националниот доход и во рамки на расположливите средства на Републиката.

Во рамките на вкупните средства за задоволување на општите општествени и на заедничките потреби ќе се обезбеди раст на издвојувањата кои имаат карактер на лични примања да се движат во согласност со прописите со кои се регулирани.

Средствата за задоволување на другите заеднички и општи потреби ќе расат диференцирано во зависност од специфичните потреби на утврдените и прифатените програми и утврдените приоритети со Општествениот план.

Заради ова ќе се обезбеди соодветно диференцирана обврска на организациите на здружениот труд и на другите даночни обврзници.

Од буџетот и другите средства на Републиката и натаму ќе се обезбедуваат соодветни средства за решавање на одделни прашања од општонародната одбрана и општествената самозаштита, поттикнување на развојот во одделни дејности на стопанството, финансирање на одделни инфраструктурни потреби од заеднички интерес во Републиката, финансирање на одделни намени од општествените дејности, пред се, од социјалната боречко-инвалидска и здравствената заштита и за други намени.

23. Системот и политиката на даноците ќе бидат во функција на економската и социјалната политика и ќе се усогласува со барањата на Долгорочната програма за економска стабилизација.

Со даночната политика ќе се обезбедуваат поповолни односи во распределувањето на доходот и чистиот доход на организациите на здружениот труд. Овие промени треба да придонесат за остварување на начелото секој да придонесува за задоволување на општите општествени потреби согласно со својата економска сила.

Ќе се обезбеди намалување на социјалните разлики по пат на прогресивно оданочување на имо-

тот, приходите од имот, прометот со имот и вкупниот приход на граѓаните.

Во наредниот период, постепено ќе се намалува учеството на посредните даноци, пред сè, на данокот на промет, а ќе се зголемува улогата на непосредните даноци. При ова, политиката на посебниот данок на промет ќе биде во согласност со економската и социјалната функција на основниот данок на промет.

Со воведување на даночни олеснувања и ослободувања на селективна основа ќе се поттикнува развојот на одделни дејности. Истовремено, ќе се создаваат поповолни услови за развој на творештвото, пронаоѓаштвото, рационализаторството и за реализација на научни и технолошки проекти од значење за развој на производството.

24. Во системот на економските односи со странство наместо постојните преодни и нецелосни решенија, е неопходно да се извршат суштествени промени, кои ќе водат кон поголема свртеност и ориентираност, на организациите на здружениот труд за пласман на своите производи на странскиот пазар и воопшто за поефикасно и порационално вклучување на стопанството во меѓународната поделба на трудот.

За јакнење на извозната ориентација ќе се води политика на одржување на реален девизен курс на динарот.

Со промените во стопанско-системските решенија и со активна монетарно-кредитна политика, решително ќе се остварува финансиската консолидација на стопанството и банките и ќе се воспостави режим и поголема финансиска дисциплина во меѓусебните плаќања.

За подобрување на финансиската консолидација на стопанството ќе се забрза стоковно-паричниот промет и врз таа основа значително ќе се зголеми коефициентот на вртење на обртните средства, ќе се зголемат сопствените средства на организациите на здружениот труд посебно обртни фондови и ќе се усогласат односите меѓу краткорочните и долгорочните пласмани, ќе се создаваат услови за интензивирање на процесот на здружување на средствата и стеснување на должничко-кредитните односи.

Ќе се продолжи со политиката на реални каматни стапки.

Со системските решенија во доменот на цените ќе се овозможи поуспешно водење на антиинфлационата политика и ќе се создаваат постабилни услови за стопанисување на единствениот југословенски пазар согласно со определбите на Долгорочната програма за економска стабилизација. Врз овие основи ќе се воспостават поусогласени односи меѓу понудата и побарувачката и ќе се создаваат услови за пазарно формирање на цените.

25. Самоуправната интеграција со здружувањето на трудот и средствата претставува основен предуслов за организационо реструктурирање на стопанството во функција на успешно остварување на предвидениот општествено-економски развој. За оваа цел ќе се создаваат услови за поцелосна функционална организираност и интеграција на стопанството со здружување на трудот и средствата и со потесно поврзување на организациите во репродукциониот циклус што ќе придонесува за порационално користење на општествените средства, за зголемување на продуктивноста и доходот и воопшто за побрз и поефикасен општествено-економски развој.

Од аспект на неопходниот квалитетен пресврт во стопанството од посебно значење е функционалното организирање на поголемите технолошки системи, а пред сè во електростопанството, односно енергетиката и во доменот на железничкиот и ППТ сообраќај.

26. Со донесувањето на Општествениот план на Југославија за периодот од 1986 до 1990 година ќе се донесат основните мерки на заедничката економска политика со кои ќе се утврдуваат условите на стопанисување во следниот плански период. Со донесувањето на Општествениот план на СР Македонија за периодот од 1986 до 1990 година поблиску ќе се разработат мерките на економската политика и другите мерки и ќе се договорат носителите, роковите и другите потребни активности.

IV

27. Со договорот, односно договорите за основите на Општествениот план на СР Македонија за периодот од 1986 до 1990 година ќе се утврдат заедничките интереси и цели на развојот, ќе се изврши усогласување и насочување на тековите на општествената продукција, ќе се утврдат мерките на економската политика, обврските на учесниците во договорените и други активности.

За Општествениот план на Републиката ќе се склучат договори за основите на планот за следниве подрачја од развојот:

(1) Усогласување и насочување на тековите на општествената репродукција.

Со овој договор ќе се утврдат заедничките интереси и цели на развојот, насоките за усогласување и насочување на односите во општествената репродукција во стопанството и општествените дејности, насочување на материјалниот и општествениот развој со рационална употреба на средствата, мерките и активностите за остварување на заедничките интереси и цели, како и обврските и одговорностите на учесниците во договорот.

(2) Развојот на економските односи со странство.

Со овој договор ќе се утврдат заедничките интереси и цели и задачи на развојот на економските односи со странство, а посебно зголемувањето на извозот, користењето на странските кредити и рационализацијата на увозот, како и конкретните обврски, потребните мерки и активности за реализација на договореното;

(3) Политика на побрз развој на стопански недоволно развиените краишта во Републиката.

Со овој договор ќе се уредат прашањата сврзани со критериумите за мерење на степенот на развиеноста на општините во Републиката врз што ќе се утврдат стопански недоволно развиените краишта, мерките на поттикнувачката политика на побрзиот развој и поблиску ќе се предвидат активностите и обврските на одделни учесници во договорот и

(4) Развој на општонародната одбрана и општествената самозаштита.

Со овој договор ќе се утврдат заедничките интереси и цели, материјалните и други услови за остварување и развој на општонародната одбрана и општествената самозаштита во Републиката и земјата, како и мерките кои ќе се преземаат од страна на потписниците на договорот.

28. Договорите за основите на Општествениот план на СР Македонија за периодот од 1986 до 1990 година ќе ги склучат Извршниот совет на Собранието на СР Македонија, извршните совети на собранијата на општините и на градот Скопје, организациите на здружениот труд, републичките самоуправни интересни заедници и другите самоуправни организации и заедници кои со тие договори преземаат задачи и обврски заради остварување на заедничките интереси и цели.

Во склучувањето на договорите ќе учествуваат и Стопанската комора на Македонија, Сојузот на синдикатите на Македонија и Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Македонија што со договорите преземаат задачи и обврски во согласност со нивните функции, права и обврски.

ОСНОВНИ ПРЕЛИМИНАРНИ ИНДИКАТОРИ НА РАЗВОЈОТ НА СР МАКЕДОНИЈА

— стапки на пораст
— по цени 1983 год.

	1981— 1983	1981— 1985	1986— 1990	1981— 1990
Движење на општествениот производ				
Општествен производ на вкупното стопанство	-0,1	1,4	4,5	2,9
— општествен сектор	0,3	1,7	4,6	3,1
— индивидуален сектор	-0,5	-1,0	3,0	0,9
Индустија	3,4	4,3	5,0	4,7
Земјоделство	-1,5	0,6	4,0	2,3
Општествен производ по жител	-0,8	0,1	3,2	1,6
Економска размена со странство				
Извоз на стоки и услуги	0,4	5,6	6,5	6,1
— извоз на стоки	1,1	4,5	7,0	5,7
Увоз на стоки и услуги	-2,9	-0,7	4,2	1,8
— увоз на стоки	-3,4	-1,2	4,3	1,6
Население, вработеност и продуктивност на трудот				
Население (средина на година) вкупно население во 000) ¹	1889	2015	2143	
Апсолутен прираст на работно-способното население (во 000)	—	93	82	175
Вкупен број на вработени	3,7	3,4	3,3	3,4
Вработени во општест. сектор	3,7	3,3	3,0	3,2
— стопанство	3,7	3,4	3,4	3,4
— нестопанство	3,4	2,9	1,0	1,9
Вработени во индивидуален сектор без земјоделство	4,2	4,3	8,6	6,4

¹ Ниво во 1980, 1985 и 1990 година.

29. Извршниот совет на Собранието на СР Македонија, врз насоките и рамките на економската политика утврдена со оваа одлука, со Одлуката за основните насоки на општествено-економскиот развој и за рамките на економската политика на Југославија за периодот од 1986 до 1990 година, како и врз научните и стручно-аналитичките истражувања ќе покрене постапка за подготвување и склучување на договори за основите на Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1986 до 1990 година.

Подготвувањето и склучувањето на договорите за основите на Општествениот план на СР Македонија за периодот од 1986 до 1990 година ќе се усогласи со роковите утврдени со Одлуката на Собранието на СР Македонија за подготвување и донесување на Општествениот план на Републиката за периодот од 1986 до 1990 година.

30. Тогнувајќи од начелото на истовременост, носителите на планирањето треба да ги интензивираат и усогласат активностите и роковите свързани со подготвувањето и склучувањето на самоуправните споголби и договорите за основите на плановите и за подготвување и донесување на плановите.

Врз овие основи ќе се овозможи плановите на самоуправните организации и заедници и на општествено-политичките засадници да се донесат истовремено и во меѓусебна зависност и поврзаност што

претставува основна претпоставка за реалноста на плановите, како и за нивно остварување.

31. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

Број 08—930
26 март 1985 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Ката Лахтова, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. Илија Черепиалковски, с. р.

Претседател
на Соборот на општините,
Сервет Салиу, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
м-р Павле Георгиевски, с. р.

147.

Врз основа на член 7 став 2 од Законот за заштита на семејството чиј хранител е на задолжителна воена служба („Службен весник на СРМ“, бр. 44/76), Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија донесува

О Д Л У К А

ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ ВИСИНАТА НА ИМОТНИТЕ УСЛОВИ ПОД КОИ СЕ СМЕТА ДЕКА ЧЛЕНОВИТЕ НА СЕМЕЈСТВАТА ЧИЈ ХРАНИТЕЛ Е НА ЗАДОЛЖИТЕЛНА ВОЕНА СЛУЖБА НЕМААТ СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА ДОВОЛНИ ЗА ИЗДРЖУВАЊЕ, СО ПОРАСТОТ НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ЖИВОТ

I

Висината на имотните услови од член 2 на Законот за заштита на семејството чиј хранител е на задолжителна воена служба се усогласува со движењето на порастот на трошоците за живот и се смета дека членовите на семејството на хранителот немаат сопствени средства доволни за издржување за 1985 година ако:

1. Личниот доход од земјоделска дејност не изнесува повеќе од 1.024 динари месечно по член на семејството;
2. Личниот доход од работен однос и други редовни приходи не изнесуваат повеќе од 3.224 динари месечно по член на семејството;
3. Збирот на месечниот износ од точка 1 и 2 не изнесува повеќе од 3.224 динари месечно по член на семејството.

II

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 23—497/1
28. III. 1985 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Кочо Тулевски, с.р.

148.

Врз основа на член 19, став 2 од Законот за материјално обезбедување на учесниците на Народноослободителната војна („Службен весник на СРМ“, бр. 20/77, 27/78, 11/81, 13/84 и 39/84), Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија донесе

О Д Л У К А

ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВИЦИТЕ ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА МАТЕРИЈАЛНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА УЧЕСНИЦИТЕ ВО НАРОДНООСЛОБОДИТЕЛНАТА ВОЈНА ВО 1985 ГОДИНА

1. Основиците за одредување на материјалното обезбедување од член 18, став 1, точка 1 до 8 од Законот за материјално обезбедување на учесниците во Народноослободителната војна се усогласуваат со порастот на просечните лични доходи на сите вработени во Републиката остварен во 1984 година односно се зголемуваат за 37% од 1 јануари 1985 година и изнесуваат:

- 1) За учесниците во Народноослободителната војна од 1941 година 9.557 динари;
- 2) За учесниците во Народноослободителната војна од 1942 година 9.091 динари;
- 3) За учесниците во Народноослободителната војна од пред 9. IX. 1943 година, како и за предвоените револуционери 7.646 динари;

4) За учесниците — жени во Народноослободителната војна 6.939 динари;

5) За учесниците во Народноослободителното движење од Егејскиот дел на Македонија од 1946 година 7.646 динари;

6) За учесниците во Народноослободителното движење од Егејскиот дел на Македонија од 1947 година 7.318 динари;

7) За учесниците во Народноослободителното движење од Егејскиот дел на Македонија пред 31. март 1948 година 6.939 динари;

8) За лицата од член 2, точките 3 и 4 на овој закон 6.939 динари.

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Број 23—494/1

28. III. 1985 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Кочо Тулевски, с.р.

149.

Врз основа на член 9, став 3 од Законот за цивилните инвалиди од војната („Службен весник на СРМ“, бр. 33/76, 25/79 и 11/81), Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија донесе

О Д Л У К А

ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ВИСИНАТА НА ЦИВИЛНАТА ИНВАЛИДНИНА ЗА ЦИВИЛНИТЕ ИНВАЛИДИ ОД ВОЈНАТА СО ПОРАСТОТ НА ПРОСЕЧНИТЕ НОМИНАЛНИ ЛИЧНИ ДОХОДИ НА СИТЕ ВРАБОТЕНИ ОСТВАРЕНИ ВО ПРЕТХОДНАТА ГОДИНА ВО РЕПУБЛИКАТА

1. Висината на цивилната инвалиднина за цивилните инвалиди од војната се усогласува со порастот на просечните номинални лични доходи на сите вработени остварени во претходната година во Републиката и се зголемува за 37% само за месец јануари и февруари 1985 година.

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Број 23—496/1

28. III. 1985 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Кочо Тулевски, с.р.

150.

Врз основа на член 49 став 2 од Законот за воените инвалиди („Службен весник на СРМ“, бр. 29/73, 45/74, 42/77, 11/81, 13/84 и 39/84), Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија донесува

О Д Л У К А

ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ИНВАЛИДСКИОТ ДОДАТОК, ПОСЕБНИОТ ИНВАЛИДСКИ ДОДАТОК, МАТЕРИЈАЛНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ЗА ВРЕМЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА И ОСНОВИТЕ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ВИСИНАТА НА ИНВАЛИДСКИОТ ДОДАТОК ВО 1985 ГОДИНА

1. Инвалидскиот додаток, посебниот инвалидски додаток и материјалното обезбедување за време на професионална рехабилитација се усогласуваат со порастот на просечните лични доходи на сите вработени во Републиката остварен во 1984 година, односно се зголемуваат за 37% од 1 јануари 1985 година.

2. Основите за утврдување на висината на инвалидскиот додаток од член 4, став 1, точка 2 и 3 од Законот за воени инвалиди, се усогласуваат со порастот на просечните лични доходи на сите вработени во Републиката остварен во 1984 година, односно се зголемуваат за 37% и во 1985 година изнесуваат:

— за уживателите на инвалиднина кои имаат приходи — 8.077 динари;

— за уживателите на инвалиднина кои имаат приходи од земјоделство — 7.522 динари.

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 23—499/1
28. III. 1985 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Кочо Тулевски, с. р.

151.

Врз основа на член 18 и 19 од Законот за системот на општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“ бр. 64/84) и член 4 и 6 од Законот за општествена контрола на цените на производите и услугите („Службен весник на СРМ“ бр. 10/85), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија, на својата седница одржана на 1. IV. 1985 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРОПИШУВАЊЕ НА МЕРКА ЗА НЕПОСРЕДНА КОНТРОЛА НА ЦЕНИТЕ — ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НАЈВИСОКО НИВО НА ЦЕНИТЕ ЗА ДНЕВНО-ИНФОРМАТИВНИ ВЕСНИЦИ

1. Се пропишува мерка на непосредна контрола на цената — определување највисоко ниво на цените за дневно-информативни весници и тоа: „Нова Македонија“, „Флака е влазримит“ и „Бирлик“.

2. Како највисоко ниво на цените се определува за:

— „Нова Македонија“	30 дин./примерок
— односно неделните изданија	32 дин./примерок
— „Флака е влазримит“	15 дин./примерок
— „Бирлик“	15 дин./примерок

3. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на СР Македонија“.

Бр. 23—475/2
1. IV. 1985 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Кочо Тулевски, с. р.

152.

Врз основа на член 9, став 1 и член 10, став 2 од Законот за положбата и овластувањето на Црвениот крст на Македонија („Службен весник на СРМ“ бр. 27/77 и 3/75), Извршниот совет на Собранието на СРМ донесе

О Д Л У К А

ЗА ВИСИНАТА НА ПРИДОНЕСОТ ШТО СЕ НАПЛАТУВА ВО КОРИСТ НА ЦРВЕНИОТ КРСТ НА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Висината на придонесот на влезници за приредби што се наплатуваат во корист на Црвениот крст на Македонија, изнесува:

— за влезници до 50,00 динари	2,00 дин.
— за влезници од 50,00 дин. до 100,00	3,00 дин.
— за влезници од 100,00 дин. до 150,00	5,00 дин.
— за влезници над 150,00 дин.	10,00 дин.

Член 2

За времето додека трае „Неделата на борба против туберкулоза“, „Неделата на борба против ракот“ и „Неделата на Црвениот крст“, за секој продаден патнички билет во меѓумесен и меѓународен воздушен, железнички и автобуски промет како и на поштенските пратки од внатрешен промет се наплатува во корист на Црвениот крст на Македонија следниов износ:

А) За патничка карта до 200,00 дин.	2,00 дин.
за патничка карта од 200,00 до 500,00 д.	4,00 дин.
за патничка карта над 500,00 дин.	6,00 дин.

Б) на поштенски пратки до 10,00 дин.	2,00 дин.
на пош. пратки од 10,00 до 500,00 д.	4,00 дин.
на поштенски пратки над 500,00 дин.	6,00 дин.

Член 3

Со влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за висината на придонесот од влезници за приредби што се наплатува во корист на Црвениот крст на Македонија („Службен весник на СРМ“ бр. 30/77 и 28/80).

Член 4

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на СРМ“.

Бр. 23-386/1
14 март 1985 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Кочо Тулевски, с. р.

153.

Во смисла на член 159 од Законот за избор на членови на делегациите и на делегатите во собранијата на општествено-политичките заедници и на самоуправните интересни заедници, Републичката изборна комисија донесува

Р Е Ш Е Н И Е

ЗА РАСПИШУВАЊЕ ГЛАСАЊЕ ЗА ОТПОВИКУВАЊЕ НА ДЕЛЕГАТ

I

Се распишува гласање за отповикување на Киро Шалев од Штип делегат во Соборот на општините во Собранието на СРМ.

II

Гласањето за отповикување да се изврши на заедничка седница на сите собори на Собранието на општината Штип на ден 23 април 1985 година.

III

Ова решение да се објави во „Службен весник на СР Македонија“.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Број 20—2
2 април 1985 година
Скопје

Претседател,
Димитар Солев, с. р.

По извршеното срамнување со изворниот текст, утврдено е дека во текстот на Законот за општно-народна одбрана, објавен во „Службен весник на СРМ“, број 26/84, се поткраднале грешки, поради што се дава

ИСПРАВКА

НА ЗАКОНОТ ЗА ОПШТОНАРОДНА ОДБРАНА

1. Во член 25, во петтиот ред, по зборот „врски“ запирката треба да се брише.

2. Во член 43 став 1, во десеттиот и единаесеттиот ред, наместо зборот „видоте“, треба да стои зборот „видови“.

Во истиот член 43, став 4, во петтиот ред, наместо зборот „доставување и“, треба да стои зборот „давање на“.

3. Во член 56 став 2, во вториот ред, по запирката треба да се додадат зборовите „сојузот на комунистите“.

4. Во член 70 став 6, во вториот ред пред зборот „одлуката“ наместо „на“, треба да стои „со“.

5. Во член 90 став 1. т. 9, во вториот ред, наместо зборот „за“ треба да стои зборот „на“.

6. Во член 91 став 1. т. 4, во четвртиот ред, по зборот „организација“, треба да се додадат зборовите „и заедници“.

7. Во член 99 став 1, во осмиот ред, наместо зборот „работодавните“, треба да стои зборот „работоводните“.

8. Во член 169 став 2, наместо бројот „181“, треба да стои бројот „177“.

9. Во член 183 став 1, во седмиот ред, наместо зборот „врска“, треба да стои зборот „врски“.

10. Во член 184 став 4, во првиот ред, наместо зборот „врската“, треба да стои зборот „врските“.

11. Во член 190 став 3, во вториот ред наместо зборот „ги“ треба да стои зборот „се“.

12. Во член 192, во четвртиот ред, по запирката треба да се додаде зборот „во“.

13. Во член 207 ставот 2 треба да се брише.

14. Во член 268, во четвртиот ред, наместо зборот „восните“, треба да стои зборот „вооружените“.

15. Во член 269 став 2, наместо зборот „Комитетот“ треба да стои зборот „Командантот“, а во став 3, наместо зборот „работите“ треба да стои зборот „работниците“.

16. Во член 314 во петтиот ред и шестиот ред, наместо запирката треба да стои сврзникот „и“.

17. Во член 317 став 3, во третиот ред, пред зборот „Републиката“, треба да се додаде зборот „на“.

18. Во член 321 став 1 алинеја 10, наместо зборот „се“ треба да стои зборот „со“.

19. Во член 322 став 1, во петтиот ред, пред зборот „Републиката“, треба да се додаде зборот „на“.

20. Во член 339 став 1, наместо зборот „оправдување“, да стои зборот „определување“.

21. Во глава XIX, во насловот под т. 2, по зборот „посебни“ запирката треба да се брише.

Број 13-989

21 март 1985 година
Скопје

ОД ЗАКОНОДАВНО-ПРАВНАТА КОМИСИЈА
НА СОБРАНИЕТО НА СРМ

Огласен дел

СУДСКИ ОГЛАСИ

ОПШТИНСКИ СУД СКОПЈЕ I — СКОПЈЕ

Пред овој суд е покрената постапка по предлог на Антимовски Петар од Скопје за амортизација на чекови издадени од Љубљанска банка Основна банка — Скопје, по тековна сметка бр. 40100-620-21-840-8017-1536/05, и тоа под бр. 414421 до 414430. Со оглед

на тоа дека чековите се изгубени, се моли секој оној кај кого се наоѓаат или кој знае каде истите се наоѓаат или знае за пречки за амортизација на чековите, да го извести за тоа судот писмено или лично во рок од 30 дена од објавувањето на огласот. По истекот на овој рок, постапката за амортизација на чековите да продолжи.

Од Општинскиот суд Скопје I — Скопје, Р. бр. 31/85.

ОПШТИНСКИ СУД — ПРИЛЕП

Пред Општинскиот суд во Прилеп е заведен вонпарничен предмет за прогласување на умрено лице, поднесен од страна на предлагачот Јованоска Спасија од Прилеп, ул. „Трајко Тарзан“ бр. 43, против лицето-покојник Јовески Ѓорѓе Илија, којшто умрел во 1947 година.

Се повикува лицето Јовески Ѓорѓе Илија, роден на 2. VI. 1925 година во Кадино Село, доколку е жив, да се јави во Општинскиот суд во Прилеп или, пак, секое друго лице кое што знае за него да даде поподробни податоци за неговиот живот, или да даде податоци за денот, месецот и годината на смртта во рок од 30 дена по објавувањето на овој оглас во „Службен весник на СРМ“. Во спротивно по истекот на овој рок, лицето Јовески Ѓорѓе Илија ќе биде прогласено за умрено.

Од Општинскиот суд во Прилеп, Р. бр. 78/85.

Се огласуваат за неважни следните
загубени документи:

Студентска легитимација издадена од ВПШ-Битола на име Соња Јаковлевска, ул. „Ленин“ бр. 48, Прилеп. (908)

Воена книшка на име Јусуф Зулќуфли, ул. „К. Ј. Питу“ бр. 63, Тетово (917)

Воена книшка на име Борче Костов, с. Софилари, Штип. (934)

Воена книшка на име Кирил Пранговски, с. Робово, Берово. (938)

Возачка дозвола, издадена од СВР Славонска Пожега, на име Љубе Ангелковски, с. Лешок, Тетово.

Воена книшка на име Јахи Салија, с. Д. Чепек, Тетово. (961)

Воена книшка на име Нагип Таири, с. Камењане, Тетово. (976)

Воена книшка на име Назим Алими, с. Непроштено, Тетово. (982)

Пасош на име Боријанка Карова, ул. „П. Гули“ бр. 36, Кочани. (987)

Возачка дозвола бр. 4648 на име Благој Гаврилов, ул. „9 Мај“ бр. 6/3, Кочани. (1041)

Воена книшка, издадена од Титов Велес, на име Крстевски Орце, ул. „Димитар Влахов“ бр. 52, Титов Велес. (1050)

Воена книшка на име Абдураим Зенуни, с. Чепек, Тетово. (1139)

Работна книшка и уверение за столар, издадено од општина Титов Велес на име Ѓорѓиев Никола, ул. „Орце Шутев“ бр. 33, Титов Велес. (1170)

Одобрение на ОЗТ „Интеримпекс-промет“ — Скопје, бр. 55/II-2/ЈЛ од 25. 04. 1983 год. издадено од Народната банка на Македонија, Скопје на УСА долари 1.418.000,00 за крајниот корисник „Иднина“ — Битола. (1182)

Воена книшка на име Агим Сали, ул. „Штипска“ бр. 107, Тетово. (1213)

Воена книшка на име Ѓоко Гогоски, с. Теарце, Тетово. (1215)

Воена книшка на име Хасан Демири, с. Желино, Тетово. (1217)

Воена книшка на име Ванчо Читкушев, кеј „Д. Влахов“ бр. 79 Штип. (1228)

Лична карта на име Кирчо Величков, ул. „В. Влаховиќ“ бр. 21, Кочани. (1242)

Возачка дозвола на име Кирчо Величков, ул. „В. Влаховиќ“ бр. 21, Кочани. (1243)

Воена книшка на име Шукри Мустафи, ул. „Беличица“ бр. 124, Гостивар. (1305)

КОНКУРСИ

Конкурсната комисија за распишување и спроведување на конкурс за именување индивидуален раководен орган — директор на Центарот за социјална работа — Валандово, врз основа на член 37 од Статутот на Центарот за социјална работа — Валандово,

р а с п и ш у в а К О Н К У Р С

за именување на индивидуален раководен орган — директор на Центарот за социјална работа — Валандово

Услови:

Кандидатите за директор, покрај општите услови, треба да ги исполнуваат и следните посебни услови:

1. да имаат завршено факултет за политички науки-социјална политика, висока школа за социјални работници или виша школа за социјални работници, завршен правен факултет, филозофски факултет (група педагогија, психологија);

2. да има работно искуство над 2 години во социјалната работа;

3. да се истакнува со организациони способности во социјалната работа;

4. да не е осудуван за кривични дела.

Предност има кандидатот кој ги исполнува условите.

Заинтересираните кандидати потребната документација да ја доставуваат до конкурсната комисија. Неблаговременно доставената и некомплетираната документација нема да биде разгледувана.

Конкурсот е отворен 15 (петнаесет) дена од денот на објавувањето.

Врз основа на член 66 од Статутот на РО „КОМУНАЛЕЦ“ — Македонски Брод и Одлуката бр 45/1 од 11. III. 1985 година, Конкурсната комисија

р а с п и ш у в а К О Н К У Р С

за реизбор на директор

Покрај општите услови предвидени со Законот, кандидатите треба да ги исполнуваат и следните услови:

— да поседуваат морално-политички квалитети;
— да имаат подготовка од следните струки: економска, градежна и правна и тоа:

— виша стручна подготовка со 3 години работно искуство на раководно работно место;

— средна стручна подготовка со 5 години работно искуство на раководно работно место.

Конкурсот е отворен 15 дена од денот на објавувањето.

Молбите со комплетните документи се поднесуваат до РО „КОМУНАЛЕЦ“ — Македонски Брод.

Комисијата за избор и именување на Собранието на општината Прилеп

О Б Ј А В У В А

дека Собранието на општината Прилеп ќе врши избор на:

1. еден судија во Општинскиот суд — Прилеп,
2. двајца судии за прекршоци во општинскиот судија за прекршоци — Прилеп.

Кандидатот под точка 1 треба да ги исполнува општите услови предвидени во член 247 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80) и посебните услови предвидени во член 91 од Законот за редовните судови („Службен весник на СРМ“ бр. 17/79).

Кандидатите под точка 2 да ги исполнуваат општите услови предвидени во член 247 од Законот за државната управа и посебните услови предвидени во член 10 од Законот за органите за водење на постапката по прекршоците („Службен весник на СРМ“ бр. 36/73).

Пријавите со потребните документи кандидати-те да ги доставуваат до Комисијата за избор и именување на Собранието на општината Прилеп во рок од 15 дена од денот на објавувањето во „Службен гласник на општината Прилеп“, односно заклучно со 26. 04. 1985 година.

Од Комисијата за избори и именување на Собранието на општината Прилеп

СОДРЖИНА

146. Одлука за основните насоки на општествено-економскиот развој и за рамките на економската политика на Социјалистичка Република Македонија за периодот 1986—1990 година — — — — — 265
147. Одлука за усогласување висината на имотните услови под кои се смета дека членовите на семејствата чиј хранител е на задолжителна воена служба немаат сопствени средства доволни за издржување, со порастот на трошоците за живот — 277
148. Одлука за усогласување на основните за одредување на материјалното обезбедување на учесниците во Народноослободителната војна во 1985 година — — — — — 277
149. Одлука за усогласување на висината на цивилната инвалидна за цивилните инвалиди од војната со порастот на просечните номинални лични доходи на сите вработени остварени во претходната година во Републиката — — — — — 277
150. Одлука за усогласување на инвалидскиот додаток, посебниот инвалидски додаток, материјалното обезбедување за време на професионална рехабилитација и основите за утврдување на висината на инвалидскиот додаток во 1985 година — — — — — 277
151. Одлука за пропишување на мерка за непосредна контрола на цените — определување највисоко ниво на цените за дневно-информативни весници — — — — — 278
152. Одлука за висината на придонесот што се наплатува во корист на Црвениот крст на Македонија — — — — — 278
153. Решение за распишување гласање за отповикување на делегат — — — — — 278
- ✓ Исправка на Законот за општонародна одбрана — — — — — 279